

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-07-29751 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

לפני כב' השופטת צילה צפת, סגנית נשיא

מבקשים
1. רונן לפיד
2. עומר נחמן
ע"י ב"כ עוה"ד דור נחמן ואוריה ירקוני

נגד

משיבה
סלקום ישראל בע"מ
ע"י ב"כ יגאל ארנון עורכי דין

פסק דין

1
2 בקשה לאישור הסדר פשרה, לפי סעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק").

רקע

3
4
5
6 1. בהחלטה מיום 18.12.2016 אושרה בחלקה בקשה לנהל תובענה ייצוגית, במסגרתה נטען כי
7 הנתבעת מפרה את הוראת סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב – 1982
8 (להלן: "חוק התקשורת"), בכך שכשהיא שולחת הודעת פרסומת ללא הסכמה ובכך שעל מנת
9 למסור הודעת סירוב לקבלת דבר פרסומת היא מאלצת את המנויים להתקשר למענה טלפוני,
10 ובעת ההמתנה הארוכה למענה היא כופה על המתקשר להאזין לדברי פרסומת נוספים.

11
12 2. בבסיס בקשת האישור עמדו שתי טענות הנוגעות להפרת סעיף 30א לחוק התקשורת:
13 הראשונה, עניינה במשלוח דברי פרסומת ללא הסכמה מפורשת לקבלתם, זאת בניגוד לסעיף
14 30א(ב) לחוק התקשורת (להלן: "העילה בדבר שליחת הודעת פרסומת ללא הסכמה");
15 השנייה, עניינה בפרסומת ששלחה הנתבעת למנוייה במסרונים (SMS) ללא ציון מספר אליו
16 ניתן לשלוח הודעת סירוב באמצעות מסרון, וללא מתן אפשרות להסיר את המקבל מרשימת
17 התפוצה בהודעת מסרון חוזרת, כנדרש בסעיפים 30א(ד)-(ה) לחוק התקשורת. תחת זאת,
18 לצורך הסרת המקבל מרשימת התפוצה, נאלץ הוא להתקשר טלפונית למספר כוכבית (להלן:
19 "העילה בדבר אופן היציאה מרשימת התפוצה") ואז נאלץ להמתין זמן רב על הקו ולהקשיב
20 לפרסומות נוספות.
21

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-07-29751 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

1 בקשת האישור התקבלה חלקית באופן שאושרה רק העילה בדבר אופן יציאה מרשימת
2 התפוצה ואילו העילה הראשונה בדבר שליחת הודעת פרסומת ללא הסכמה נדחתה. בהתאם
3 הוגדרה הקבוצה כדלקמן:

4
5 **"קבוצת מנויי המשיבה שהתקשרו למענה הקולי של המשיבה (795*)**
6 **במטרה להסיר עצמם מרשימת התפוצה של חברי הפרסומת שהמשיבה**
7 **שולחת ב-SMS".**

8
9 4. עילת התביעה היא הפרת סעיפים 30א(ד) – (ה) לחוק התקשורת.

10
11 5. בפסק דין מיום 6.3.19, דחה בית המשפט העליון את הערעור שהגישו התובעים על דחיית
12 הבקשה בעילה הראשונה בדבר שליחת הודעת פרסומת ללא הסכמה.

הסדר הפשרה

13
14
15
16 6. ביום 14.7.2020 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה שאלו עיקריו:

17
18 6.1. הנתבעת הבהירה כי ערכה שינוי במערכותיה והחל מיום 18.6.2017 היא מאפשרת
19 ללקוחותיה להסיר עצמם מרשימת התפוצה באמצעות משלוח מסרון, חלף שיחת טלפון
20 כפי שהיה קודם, למספר המפורט בגוף ההודעה השיווקית שנשלחה.

21
22 6.2. אשר לפיצוי בגין העבר, התחייבה הנתבעת לשאת בפיצוי על דרך של תרומת אביזרים
23 (כגון רמקולים, אוזניות, מטענים וכיוצא בזה אביזרים נלווים) לעמותות לפי החלוקה
24 המפורטת בסעיף 33 לבקשה לאישור הסדר פשרה בשווי כולל לצרכן של מיליון וחצי ₪.
25 לפי הסכם הפשרה, הפיצוי יינתן לעמותות מאחר ולא ניתן לזהות את חברי הקבוצה
26 באופן פרטני. הפיצוי יינתן בגין התקופה שתחילתה במועד בו נכנסה לתוקף הוראת סעיף
27 30 לחוק התקשורת ועד לשינוי במערכות הנתבעת, דהיינו עד ליום 18.6.17.

28
29 6.3. הנתבעת הבהירה כי אין ביכולתה לדעת אילו לקוחות נמנים על הקבוצה הנטענת, זאת
30 מאחר ומספר הטלפון שנרשם בדברי הפרסומת לצורך יציאה מרשימת התפוצה, הפנה
31 למוקד שירות הלקוחות הכללי של סלקום ולא ניתן להפריד בין לקוחות שהתקשרו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 29751-07-14 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

- 1 למוקד שירות הלקוחות הכללי כדי להסיר עצמם מרשימת התפוצה לבין לקוחות
2 שהתקשרו לשירות הכללי מסיבה אחרת.
3
4 6.4. הצדדים הסכימו על מנגנון לקביעת גודל הקבוצה הנטענת והיקף הפיצוי על דרך האומדן,
5 כמפורט להלן:
6
7 6.4.1 כאמור, החל מיום 18.6.2017 מאפשרת סלקום ללקוחותיה להסיר עצמם
8 מרשימת התפוצה באמצעות משלוח מסרון (חלף שיחה כמתואר בבקשה).
9
10 6.4.2 הצדדים מסכימים כי סביר להניח שמספרם של הלקוחות שניצלו את האפשרות
11 שנפתחה בפניהם להסיר עצמם מרשימת התפוצה, החל ממחצית שנת 2017,
12 באמצעות מסרון לאחר השינוי במערכות סלקום, דומה או גדול יותר, ממספרם
13 של הלקוחות שניסו להסיר עצמם מרשימת התפוצה באמצעות חיוג למוקד
14 השירות קודם לשינוי במערכות הנתבעת.
15
16 6.4.3 על יסוד הנחה זו, הוסכם בין הצדדים כי מספר לקוחות הנתבעת שהסירו עצמם
17 מרשימת התפוצה באמצעות מסרון, בממוצע שנתי, במהלך השנתיים הראשונות
18 שחלפו ממועד השינוי במערכות סלקום (קרי, בשנים 2018 ו-2019) יהווה
19 אינדיקציה טובה למספר חברי הקבוצה בכל שנה בתקופה הרלוונטית לבקשת
20 האישור. הנתבעת הצהירה כי החל מיום 1.1.18 ועד ליום 31.12.19 ביקשו
21 34,909 לקוחות להסיר את עצמם מרשימת התפוצה. כלומר הממוצע השנתי של
22 מספר הלקוחות שביקשו להסיר עצמם מרשימת התפוצה מאז יישום השינוי
23 במערכות הנתבעת עומד על כ-17,500 לקוחות.
24
25 6.4.4 לפיכך, מאחר והתקופה הרלוונטית לבקשת האישור נמשכה כ-8.5 שנים (ממועד
26 כניסתו לתוקף של סעיף 30 לחוק התקשורת ועד השינוי במערכות הנתבעת),
27 יש להכפיל את הממוצע השנתי האמור ב-8.5 על מנת לקבל אומדן מרבי למספר
28 חברי הקבוצה. האומדן המתקבל של סך חברי הקבוצה ביחס לתקופה
29 הרלוונטית של 8.5 שנים הינו לפי הצדדים כ-148,750 חברי קבוצה.
30
31 6.5 הנתבעת התחייבה כי התרומה לפי הסכם הפשרה אינה כלולה ולא תיכלל בעתיד
32 בהתחייבויותיה, והיא מנועה מלהציג את התרומה כפילנתרופית. הצדדים סבורים כי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-07-29751 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

- 1 הסדר הפשרה סביר והוגן הואיל ועל פיו תישא הנתבעת בפיצוי בגין כל חבר קבוצה בשווי
2 של 10 ₪ לכל אחד מ 148,750 חברי הקבוצה על פי האומדן. הצדדים סבורים כי פיצוי בסך
3 של 10 ₪ מביא בחשבון ראוי את: (1) הנזק שנגרם למנוי הנתבעת שנדרש להמתין למענה
4 קולי במוקד השירות של הנתבעת, תוך שמשמיעים לו פרסומות נוספות של הנתבעת,
5 לרבות נזק ההטרדה ואובדן הזמן; (2) הערכת סיכויי התובענה; (3) הסכמת הנתבעת
6 להרחיב את הקבוצה המיוצגת בהליך הפשרה, באופן שמיתר את הצורך בהליכים
7 נוספים; (4) החיסכון בזמן שיפוטי ובעלויות ניהול ההליך בשל הגעת הצדדים להסדר.
8
- 9 6.6 הצדדים המליצו כי הגמול לתובעים המייצגים יעמוד על סך כולל של 100,000 ₪ בצירוף
10 מע"מ כדין, וכי שכר הטרחה לבאי-כוחם יעמוד על סך של 200,000 ₪, בתוספת מע"מ.
11
- 12 7. בהתאם להחלטתי מיום 15.7.20 בוצע פרסום בשני עיתונים יומיים, אודות הסדר הפשרה.
13 ביום 9.9.2020 הוגשה התנגדות מכח סעיף 18(ד) לחוק כ"אדם הפועל לטובת עניינם של חברי
14 הקבוצה" על ידי מר יוגב עזרא (להלן גם "המתנגד"), פעיל למיגור תופעת הספאם וחבר
15 בעמותת אל-ספאם אשר אינו לקוח של הנתבעת. להלן עיקרי התנגדותו:
16
- 17 7.1. הסדר הפשרה אינו הסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה, ולפיכך
18 אין לאשרו כפי שהוגש על ידי הצדדים.
19
- 20 7.2. ככלל, יש להעדיף פיצוי כספי ישירות לחברי הקבוצה המיוצגת, תחת הטבה שתועבר
21 בשם חברי הקבוצה לצד ג'. ניתן לשקול הטבה לצד ג' או העברת כספים לקרן לניהול
22 וחלוקת כספים שנפסקו כסעד, כהגדרתה בסעיף 27א לחוק רק אם אין אפשרות לאתר
23 את חברי הקבוצה. לטענת המתנגד, יש להעדיף את העברת סכום הפיצוי לקרן
24 ובמזומן, שכן אין לעמותות המוצעות על ידי הנתבעת קשר וזיקה לקבוצה המיוצגת.
25 לחלופין, ניתן להעביר את תרומת האביזרים לעמותות אחרות אשר עוסקות במאבק
26 נגד הודעות הספאם (למשל, לעמותת "אל-ספאם", בה עזרא חבר).
27
- 28 7.3. אשר לתיקון התנהלות הנתבעת לעתיד, סבור המתנגד שהשינוי שבוצע אינו מספק,
29 וזאת מהטעמים שלהלן:
30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 29751-07-14 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

- 1 לא מצוין במפורש תוך כמה זמן ממשלוח המסרון תבוצע ההסרה מרשימת
2 התפוצה; ;
3
- 4 7.3.2. הנתבעת ממשיכה להפר את סעיף 30 לחוק התקשרות בערוצי תקשורת אחרים
5 שבהם היא פועלת (כמו בהודעת דוא"ל למשל) – בערוצים אלה היא דורשת
6 מהלקוח להתקשר למספר *2795 להסרת הודעות הספאם. המתנגד מדגיש שלפי
7 חוק התקשרות, גם דבר פרסומת שנשלח באמצעות דואר אלקטרוני יש לאפשר
8 ללקוח להסיר את הודעות הספאם באמצעות משלוח דוא"ל חוזר, לכתובת
9 המייל שממנו נשלחה הפרסומת;
10 המתנגד הביע תמיהה, מדוע נדרש מהלקוח לבקש הסרה בכל אפיק פרסום נפרד,
11 בעוד שאת ההסכמה קיבלה הנתבעת פעם אחת.
12
13
- 14 7.4. אשר לגמול ושכר הטרחה נטען, כי יש להביא בחשבון בפסיקת הגמול ושכר הטרחה
15 שאחד התובעים (עומר נחמן) הוא קרוב משפחה של בא כוח התובעים המייצגים (עו"ד
16 דור נחמן).
17
- 18 8. הנתבעת השיבה להתנגדות המתנגד :
19
- 20 8.1 אין יסוד לטענה כי מדובר בהצעת פשרה שאיננה ראויה, הוגנת או סבירה. סכום הפיצוי
21 הינו סביר.
22
- 23 8.2 המתנגד אינו רשאי להגיש את ההתנגדות הואיל ואינו נמנה עם חברי הקבוצה אשר בשמה
24 הוגשה הבקשה לאישור הסדר הפשרה.
25
- 26 8.3 אין באפשרות הנתבעת לדעת באופן מדויק אילו לקוחות נמנים על חברי הקבוצה כמפורט
27 בסעיף 6.3 לעיל. משכך, פיצוי לחברי הקבוצה אינו אפשרי.
28
- 29 8.4 המתנגד מבקש שהתרומה תגיע לעמותה "אל ספאם" שהוא עצמו חבר בה.
30
- 31 8.5 לטענת הנתבעת, למרות הלשון הזהירה של ההודעה, ההסרה מרשימת התפוצה מתבצעת
32 בלילה הסמוך לאחר שנשלחה הודעת ההסרה. אשר לטענות בקשר לערוצי פרסום נוספים,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-07-29751 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

- 1 אלו אינם חלק המחלוקת בתיק, שדן בדרך הסרה מרשימת התפוצה במשלוח ספאם
2 במסרון.
3
- 4 גם התובעים המייצגים הגיבו להתנגדות המתנגד, ובין השאר לטענתו בעניין הגמול ושכר 9
5 הטרחה. העובדה שהתובע עומר נחמן ועורך דין דור נחמן הם אחים גולתה כבר בבקשת
6 האישור וכל אחד מהאחים נשא בנטל ובסיכון שבהליך, המצדיקים את הגמול ושכר הטרחה
7 באופן נפרד.
8
- 9 באת-כוח היועץ המשפטי לממשלה הודיעה כי הגורמים המקצועיים במדינה לא מצאו לנכון 10
10 להביע עמדה לחיוב או לשלילה ביחס לבקשה לאישור הסדר פשרה. יחד עם זאת, מצאו
11 להדגיש, כי קיימת למתנגד זכות עמידה בהליך דן בהתאם לסעיף 18 (ד) לחוק בגדר "אדם
12 הפועל לטובת עניינם של חברי הקבוצה".
13
- 14 ביום 15.2.21 התקיים דיון בהסדר הפשרה, שלאחריו הגישו הצדדים בקשה לתיקון הסדר 11
15 הפשרה (להלן: "**הסכם הפשרה המתוקן**") ואישורו שבגדרה הסכמו הצדדים כדלהלן:
16
- 17 11.1 חלף תרומת מוצרים לעמותות (בשווי במונחי מחירים לצרכן של 1,500,000 ₪), תתרום
18 הנתבעת לעמותות סכום כספי של 800,000 ש"ח (100,000 ₪ לכל עמותה). לחילופין,
19 הסכימה הנתבעת להעביר לקרן כהגדרתה בסעיף 27א לחוק את הסכום האמור וזאת
20 תוך 60 יום מיום שפסק דין זה יהפוך חלוט, תוך שהנתבעת משאירה זאת לשיקול דעת
21 בית המשפט.
22
- 23 11.2 אשר להערכת גודל הקבוצה, ובהמשך לשאלת בית המשפט האם ניתן למצוא מתודה
24 אחרת להערכת גודלה של הקבוצה, הבהירה הנתבעת כי אינה יכולה לזהות מיהם חברי
25 הקבוצה. לטענתה, אין בידיה נתונים היסטוריים בדבר מספר המנויים שהיו חסומים
26 מלקבל הודעות שיווקיות בכל מועד נתון. במערכות המידע של הנתבעת קיים מידע עדכני
27 בלבד ביחס לכל מנוי והאם הוא ביקש שלא לקבל דבר פרסומת, ואם נחסם החל ממתן.
28
- 29 11.3 אשר לדרך ביצוע ההסרה מרשימת התפוצה באמצעות מסרון למספר שונה ולא
30 באמצעות מסרון חוזר, הובהר כי מרבית מסרוני הפרסומת נושאים בכותרת המסרון את
31 שם המפרסם ולא את מספר הטלפון הנייד אשר ממנו נשלחה ההודעה. כך גם פעלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-07-29751 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

- 1 הנתבעת, ולדבריה בהודעת פרסומת שכזו לא ניתן מבחינה טכנולוגית לשלוח מסרון
2 חוזר לשולח ההודעה. הנתבעת מאפשרת ללקוחותיה להסיר עצמם מרשימת התפוצה
3 באמצעות משלוח הודעה למספר המופיע במסרון. הנתבעת הבהירה כי ההסרה מתבצעת
4 על ידי מספר הקשות בודדות ובאופן פשוט.
5
6 11.4 התובעים המייצגים מבקשים כי אם יעדיף בית המשפט תשלום כספי על פני תרומת
7 מוצרים לעמותות שערכן גבוה יותר, יש לגזור את הגמול ושכר הטרחה לפי הערך הגבוה
8 יותר.
9
10 12 המתנגד התייחס לבקשה לאישור הסכם הפרשה המתוקן כדלהלן:
11
12 12.1 פיצוי בגין העבר בסכום של 800,000 ₪ הינו ראוי ומידתי, ויש לבחור בחלופה לפיה
13 הסכום יועבר לקרן, בעוד שהחלופה לפיה יועבר הכסף לעמותות כדבריו אינה חוקית
14 לאור נוסחו של סעיף 20(ג) לחוק, אשר קובע כי אם הורה בית המשפט על מתן סעד כספי
15 לטובת הציבור, הוא יורה על העברת הכספים המיועדים לכך לקרן.
16
17 12.2 המתנגד מאשר את עמדת הנתבעת כי באופן שבו נשלח מסרון הפרסומת לא ניתן מבחינה
18 טכנולוגית לשלוח מסרון חוזר לשולח ההודעה. אולם מלין על כך שהנתבעת לא מציינת
19 תוך כמה זמן תבוצע ההסרה, ולדידו יש לשנות את נוסח המסרון, לאור כך שהנתבעת
20 בעצמה ציינה כי ההסרה מתבצעת בלילה הסמוך לאחר שנשלחה הודעת ההסרה.
21
22 12.3 המתנגד מבקש שיפסק לו גמול בסך 5,000 ₪ (כולל מע"מ), אשר ישולם מתוך הגמול
23 ושכ"ט של התובעים המייצגים ו/או באי כוחם.
24
25 13 בתגובה ציינה הנתבעת כי אינה מתנגדת להעביר לקרן את מלוא סכום הפיצוי לקרן. הנתבעת
26 שבה וציינה כי למרות הלשון הזהירה של ההודעה, ההסרה מתבצעת בלילה הסמוך לאחר
27 שנשלחה הודעת ההסרה, באמצעות ממשק לילי. נהיר, כפי שציינו התובעים המייצגים
28 בתגובתם שאם הנתבעת תשלח הודעת ספאם לאחר שהנמען ביקש להסיר עצמו היא תהא
29 חשופה לתביעה בגין כך.
30
31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-07-29751 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

אישור הסדר הפשרה המתוקן

- 1
- 2
- 3 14 לאחר שעיינתי בהסדר הפשרה על תיקוניו, בהתנגדות המתנגד, ובתגובות הצדדים, שוכנעתי
- 4 כי ההסדר סביר, ראוי והוגן בנסיבות העניין ועל כן נמצא לנכון לאשרו. הנתבעת תיקנה את
- 5 המחדל הנטען. אשר לפיצוי בגין העבר אני סבורה כי יש בתשלום סכום של 800,000 ₪ כדי
- 6 להרתיע את הנתבעת מהישנות מקרים שכאלה, ואני מורה שהסכום יועבר במלואו לקרן
- 7 לניהול לחלוקת כספים שנפסקו כסעד כהגדרתה בסעיף 27 לחוק תובענות ייצוגיות התשס"ו
- 8 - 2006, בתוך 60 יום מיום שפסק דין זה ייחפך חלוט.
- 9
- 10 15 מהקבוצה מוחרגים: כל מי שהודיע על בקשתו להחריג עצמו מהקבוצה, לרבות עו"ד מיה
- 11 גדניאן-זהר לפי בקשתה מיום 4.1.17, מר תום אלקלעי לפי בקשתו מיום 9.1.17, מר אור
- 12 דרוקר לפי בקשתו מיום 24.1.17 וגברת נופר דהאן לפי בקשתה מיום 1.2.17.
- 13
- 14 16 לא מצאתי לנכון למנות בודק בנסיבות העניין.
- 15
- 16 17 מעשה בית דין יחול על חברי הקבוצה בסעדים ובעילות כמפורט לעיל, ועד לשינוי במערכות
- 17 סלקום ביום 18.6.2017.
- 18
- 19 18 לאחר שהבאתי בחשבון את השיקולים המנויים בסעיפים 22 ו 23 לחוק התובענות הייצוגיות,
- 20 לרבות העובדה שבקשת האישור אושרה בחלקה, אני מוצאת לנכון לפסוק לתובעים
- 21 המייצגים ביחד, גמול סך של 50,000 ₪ (מע"מ כלול) ושכ"ט לב"כ בסך של 200,000 ₪ (מע"מ
- 22 כלול) זאת בנוסף לשכר הטרחה שנפסק בגדרה של ההחלטה בבקשת האישור.
- 23
- 24 מחצית מסכומי שכר טרחת ב"כ התובעים המייצגים תשולם בתוך שלושים יום מהיום.
- 25 מחצית שניה תאושר לתשלום לאחר שיוגש אישור מטעם הקרן שסכום הפיצוי הועבר אליה
- 26 במלואו.
- 27
- 28 19 סעיף 18(1ד)(1) קובע:
- 29
- 30 "קיבל בית המשפט את טענות ההתנגדות, כולן או חלקן, רשאי הוא
- 31 לפסוק גמול לאדם או לארגון שהגיש את ההתנגדות; בהחלטתו אם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 14-07-29751 לפיד ואח' נ' סלקום ישראל בע"מ

1 לפסוק גמול כאמור ישקול בית המשפט את התועלת שהביאה ההתנגדות
2 לחברי הקבוצה".

3
4 לאחר ששקלתי את התועלת שהביאה ההתנגדות שהגיש מר עזרא לחברי הקבוצה בנסיבות
5 המקרה אני סבורה שיש לפסוק לטובת המתנגד סך כולל של 3,000 ₪ (מע"מ כלול). הנתבעת
6 תשא בתשלום זה בנוסף לאמור בסעיף 18 לעיל.

7
8 פסק הדין ישלח ליועמ"ש.

9
10 ניתן היום, כ"ח כסלו תשפ"ב, 02 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

11

12 צילה צפת, שופטת, סגנית הנשיא

13

